

SITUATION AND SOLUTIONS FOR SECURITY ASSURANCE IN THE DORMITORY OF QUANG BINH UNIVERSITY

THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP ĐẢM BẢO AN NINH TRẬT TỰ TRONG KÝ TÚC XÁ TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUẢNG BÌNH

Đỗ Hồng Sâm, Hoàng Văn Bảy, Lê Quý Sơn

Trường Đại học Quảng Bình

ABSTRACT: Ensuring security, order, and safety in the dormitory is a big challenge and one of the regular, central and long-term tasks of the university. This article analyzes, evaluates, and clarifies the current situation of ensuring security and order in the dormitory at Quang Binh University, points out the strengths and limitations; thus proposes some measures to improve the quality of security, order, and safety in the dormitory.

Keywords: Dormitory, Quang Binh University, security, order, students.

TÓM TẮT: Đảm bảo an ninh, trật tự và an toàn trong ký túc xá là một thách thức lớn và là một trong những nhiệm vụ thường xuyên, trọng tâm, lâu dài của Nhà trường. Bài viết phân tích, đánh giá và làm rõ thực trạng đảm bảo an ninh trật tự trong ký túc xá tại Trường Đại học Quảng Bình, chỉ ra những mặt mạnh, mặt hạn chế, từ đó đề xuất các biện pháp góp phần nâng cao hiệu quả đảm bảo an ninh trật tự trong ký túc xá.

Từ khóa: Ký túc xá, Trường Đại học Quảng Bình, an ninh, trật tự, sinh viên.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Nghị quyết TW 29 đã chỉ rõ, “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo là đổi mới những vấn đề lớn, cốt lõi, cấp thiết, từ quan điểm, tư tưởng chỉ đạo đến mục tiêu, nội dung, phương pháp, cơ chế, chính sách, điều kiện bảo đảm thực hiện...” [1]. Để nâng cao chất lượng đào tạo của một trường đại học, ngoài việc đổi mới mô hình quản trị đại học, đầu tư cơ sở vật chất, đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp đào tạo,... thì không thể không quan tâm đến đối tượng người học. Xung quanh yếu tố người học có rất nhiều vấn đề cần nghiên cứu, trong đó quản lý người học trong quá trình học tập và sinh hoạt tại ký túc xá là vấn đề

cần quan tâm và đổi mới. Bởi, ngoài giờ học một mình, căng thẳng thì ký túc xá là nơi để các sinh viên lưu trú, nghỉ ngơi. Ký túc xá là nơi tập trung nhiều sinh viên đến từ các nơi khác nhau với các lối sống khác nhau và cùng nhau sinh sống, chính vì vậy đây là nơi đòi hỏi an ninh khá cao. Do cùng sinh sống với nhau như một tập thể nên mỗi cá nhân sinh viên phải điều chỉnh sinh hoạt riêng của mình theo lối sinh hoạt tập thể. Vì vậy, để chủ động phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn kịp thời các vụ việc phức tạp liên quan đến an ninh, trật tự tại các cơ sở đào tạo cần chú trọng công tác an ninh trật tự trong ký túc xá. Phối hợp với công an địa phương và các lực lượng liên quan, chủ động, tích cực

thực hiện nhiệm vụ đảm bảo trật tự an toàn xã hội và đấu tranh phòng chống tội phạm, vi phạm pháp luật trong nhà trường.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái quát về công tác quản lý ký túc xá Trường Đại học Quảng Bình

Ký túc xá sinh viên được xây dựng khép kín trong khuôn viên của Trường Đại học Quảng Bình, chia làm 2 khu nhà ở. Khu nhà ở dành cho sinh viên Việt Nam được đưa vào sử dụng năm 1995 và cải tạo năm 2012, đưa vào sử dụng năm 2014; Khu nhà ở dành cho lưu học sinh Lào và Nhà khách thỉnh giảng được xây dựng năm 2013, đưa vào sử dụng năm 2015. Hiện nay, trong ký túc xá có 67 sinh viên Việt Nam, 142 lưu học sinh Lào và 13 cán bộ, giảng viên nước ngoài đang lưu trú. Ngoài ra, khu vực ký túc xá còn có nhà ở dành cho cán bộ giảng viên của Nhà trường [6]. Vì vậy, việc đảm bảo an ninh, trật tự và an toàn trong ký túc xá là một thách thức lớn và là một trong những nhiệm vụ thường xuyên, trọng tâm, lâu dài của Nhà trường.

Để đảm bảo an ninh trật tự tại ký túc xá trong tình hình mới, mô hình đội tự quản sinh viên được thành lập nhằm mục đích góp phần vào phong trào chung của ký túc xá bảo vệ an ninh, trật tự cho Nhà trường, trở thành những đầu mối cung cấp thông tin quan trọng, giúp lực lượng cán bộ quản lý giải quyết một cách kịp thời, hiệu quả các tình huống nảy sinh trong ký túc xá. Sinh viên tự quản không những tham gia vào công tác an ninh trật tự mà còn tích cực trong công tác vận động, tuyên truyền lối sống văn minh, lành mạnh và đúng pháp luật. Đồng thời, đội ngũ này còn là nơi cung cấp những nguồn tin quan trọng về những thay đổi, biến động liên quan đến tư tưởng chính trị của đội ngũ sinh viên. Chính vì vậy, đội tự quản có vai trò quan trọng trong việc nắm rõ tình hình trong đời sống sinh viên, từ đó cán bộ quản lý ký túc xá nắm được thông tin để có kế hoạch kịp thời nhằm ngăn chặn những hành vi đáng tiếc có thể xảy ra, góp phần tạo sự bình yên trong ký túc xá.

Bảng 1. Thống kê số lượng sinh viên trong ký túc xá

TT	Năm học	Sinh viên Việt Nam	Lưu học sinh Lào	Tổng số
1	2018 - 2019	79	231	310
2	2019 - 2020	72	193	265
3	2020 - 2021	46	195	241
4	2021 - 2022	44	152	196
5	2022 - 2023	67	142	209

Nguồn: Ban Quản lý ký túc xá Trường Đại học Quảng Bình

2.2. Thực trạng công tác đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá Trường Đại học Quảng Bình

2.2.1. Tổ chức khảo sát và cơ cấu mẫu khảo sát

Kết quả nghiên cứu được thực hiện

trên 209 SV (67 sinh viên Việt Nam, 142 lưu học sinh Lào), 15 cán bộ quản lý và giảng viên tham gia quản lý sinh viên ở ký túc xá Trường Đại học Quảng Bình.

Phương pháp và công cụ khảo sát được sử dụng thông qua cuộc khảo sát bằng anket. Kết quả khảo sát được xử lý bằng phần mềm SPSS. Đánh giá dựa theo 4 mức độ tương ứng với các điểm 1, 2, 3, 4 (Yếu, trung bình, khá, tốt; không quan

trọng, tương đối quan trọng, quan trọng, rất quan trọng...). Mỗi mức có một giá trị trung bình nhất định (Mức độ 1: $1 \leq \bar{X} \leq 1.74$; Mức độ 2: $1.75 \leq \bar{X} \leq 2.49$; Mức độ 3: $2.50 \leq \bar{X} \leq 3.24$; Mức độ 4: $\bar{X} \geq 3.25$).

2.2.2. Kết quả nghiên cứu và bình luận

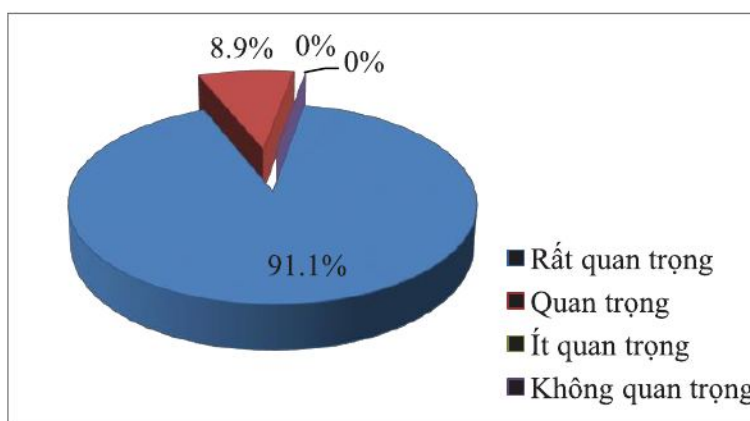
* Thực trạng nhận thức của cán bộ, giảng viên, sinh viên về tầm quan trọng của đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá

Bảng 2. Thực trạng nhận thức của cán bộ, giảng viên, sinh viên về tầm quan trọng của đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá

Mức độ	Cán bộ, giảng viên		Sinh viên Việt Nam		Lưu học sinh Lào		Trung bình	
	Số lượng	%	Số lượng	%	Số lượng	%	Số lượng	%
Rất quan trọng	15	100	62	92.5	127	89.4	204	91.1
Quan trọng	0	0	05	7.5	15	10.6	20	8.9
Tương đối quan trọng	0	0	0	0	0	0	0	0
Không quan trọng	0	0	0	0	0	0	0	0

Từ kết quả trên, chúng tôi nhận thấy, phần lớn cán bộ giảng viên và sinh viên cho rằng đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá là rất quan trọng, chiếm tỉ lệ 91.7%, chỉ có một số lượng rất nhỏ đánh

giá ở mức độ “quan trọng”, chiếm tỉ lệ 8.9%. Như vậy, các nhóm khách thể có nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng của đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá. Kết quả được thể hiện qua biểu đồ sau:

Biểu đồ 1. Mức độ quan trọng của đảm bảo an ninh, trật tự trong ký túc xá

Như vậy, việc nhận thức đúng được tầm quan trọng của việc đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá là yếu tố quan trọng trong quá trình đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá. Nếu nhận thức đúng tầm quan trọng này sẽ giúp cho sinh viên chủ động phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn kịp thời các vụ việc

phức tạp liên quan đến an ninh, trật tự trong ký túc xá.

* Thực trạng an ninh, trật tự trong ký túc xá hiện nay

Kết quả khảo sát về thực trạng an ninh, trật tự trong ký túc xá hiện nay, được thể hiện qua bảng số liệu dưới đây:

Bảng 3. Thực trạng mức độ an ninh, trật tự trong ký túc xá hiện nay

Nội dung	Cán bộ, giảng viên			Sinh viên Việt Nam			Lưu học sinh Lào			$\bar{X}$	MĐ
	$\bar{X}$	ĐLC	MĐ	$\bar{X}$	ĐLC	MĐ	$\bar{X}$	ĐLC	MĐ		
1. Chất lượng phòng ở (tài sản công, tình trạng an toàn về điện, nước, trang thiết bị về phòng chống cháy nổ...)	2.40	0.51	2	2.39	0.48	2	2.44	0.49	2	2.41	2
2. Tình hình môi trường ký túc xá (phòng đọc, hành lang, cầu thang, phòng SH cộng đồng, cây xanh, vệ sinh môi trường...)	2.60	0.51	3	2.78	0.67	3	2.82	0.58	3	2.73	3
3. Về an ninh trật tự (tình trạng gây rối, mất cắp tài sản,...)	3.53	0.53	4	3.36	0.48	4	3.33	0.52	4	3.40	4
4. Về vệ sinh - y tế - phòng dịch	2.53	0.52	3	2.51	0.50	3	2.58	0.49	3	2.54	3
5. Các dịch vụ tiện ích cho sinh viên	2.20	0.41	2	2.25	0.44	2	2.35	0.47	2	2.27	2

Từ kết quả ở Bảng 3, có thể rút ra một số nhận xét như sau:

Các nội dung khảo sát được cán bộ quản lý, giảng viên, sinh viên đánh giá tình trạng an ninh trật tự trong ký túc xá tương đối cao. Trong số 5 nội dung, có 1 nội dung được xếp ở mức độ 4 (Tốt), 2 nội dung được xếp mức độ 3 (Khá) và có 2 nội dung đánh giá ở mức độ 2 (Trung

bình". Trong đó, nội dung “*Về an ninh trật tự (tình trạng gây rối, mất cắp tài sản, ...*” được đánh giá cao nhất, với điểm trung bình $\bar{X} = 3.40$; nội dung “*Các dịch vụ tiện ích cho sinh viên*” được đánh giá thấp nhất, với điểm trung bình $\bar{X} = 2.27$.

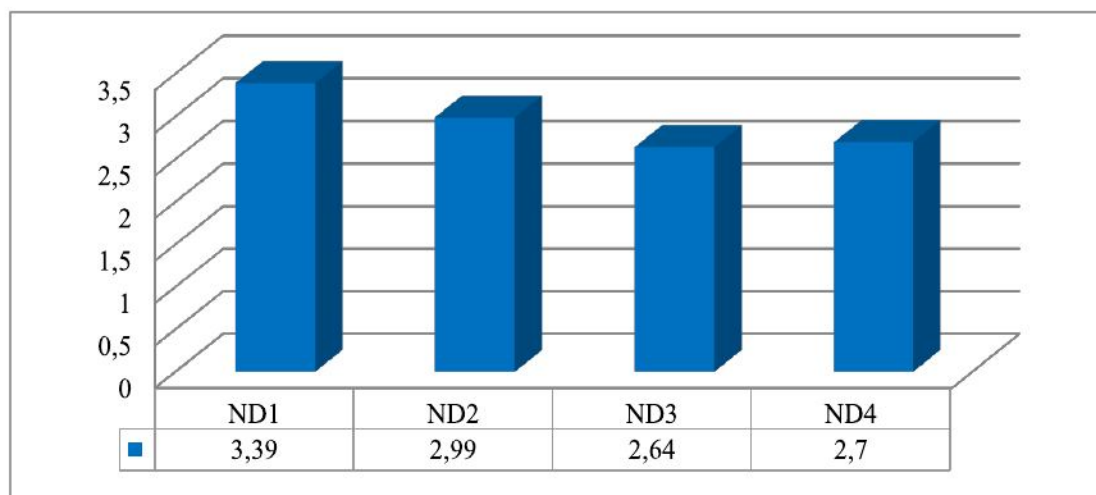
* Thực trạng công tác đảm bảo an ninh, trật tự trong ký túc xá

Bảng 4. Thực trạng công tác đảm bảo an ninh, trật tự trong ký túc xá

Nội dung	Cán bộ, giảng viên			Sinh viên Việt Nam			Lưu học sinh Lào			$\bar{X}$	MD
	$\bar{X}$	ĐLC	MD	$\bar{X}$	ĐLC	MD	$\bar{X}$	ĐLC	MD		
1. Công tác tuyên truyền giáo dục về đảm bảo an ninh, trật tự trong ký túc xá cho sinh viên.	3.60	0.51	4	3.34	0.63	4	3.23	0.71	4	3.39	4
2. Công tác quản lý, xây dựng đội ngũ cán bộ, viên chức, nhân viên phục vụ.	2.87	0.64	3	2.93	0.70	3	3.18	0.47	3	2.99	3
3. Tình hình hoạt động tự quản của sinh viên.	2.73	0.59	3	2.67	0.63	3	2.54	0.50	3	2.64	3
4. Phối hợp với các đơn vị, đoàn thể trong và ngoài trường trong công tác quản lý ký túc xá.	2.67	0.72	3	2.67	0.61	3	2.76	0.61	3	2.70	3

Kết quả khảo sát cho thấy, cán bộ, giảng viên và sinh viên đánh giá công tác đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá trong thời gian qua tương đối cao, với điểm trung bình dao động từ $2.70 \leq \bar{X} \leq 3.39$. Trong đó, nội dung, “*Công tác tuyên truyền giáo dục về đảm bảo an ninh, trật*

tự ở ký túc xá cho sinh viên” được đánh giá ở mức độ 4 (Tốt), với điểm trung bình $\bar{X} \leq 3.39$. Các nội dung còn lại được đánh giá ở mức độ 3 (Khá), với điểm trung bình dao động từ $2.70 \leq \bar{X} \leq 2.99$. Kết quả được thể hiện qua biểu đồ sau:

Biểu đồ 2. Mức độ thực hiện công tác đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá

Tổng hợp ý kiến của một số cán bộ, giảng viên, họ đều thống nhất ý kiến: Công tác đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá trong thời gian được Phòng Chính trị và Quản lý sinh viên, Ban Quản lý ký túc xá thực hiện tương đối tốt. Trong đó, việc tuyên truyền giáo dục về đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá cho sinh viên được thực hiện một cách thường xuyên thông qua nhiều hình thức khác nhau, như: các buổi sinh hoạt tập thể, tuần sinh hoạt công dân, băng tin... Mặt

khác, Phòng Chính trị và Quản lý sinh viên, Ban Quản lý ký túc xá đã tích cực, chủ động trong việc phối hợp với các đơn vị, đoàn thể trong và ngoài trường trong công tác quản lý nội trú. Điều này đã mang lại những kết quả đáng kể trong công tác đảm bảo an ninh, trật tự và an toàn trong ký túc xá, giúp sinh viên yên tâm học tập và rèn luyện.

** Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến công tác đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá*

Bảng 5. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến công tác đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá

Các yếu tố	Cán bộ, giảng viên			Sinh viên Việt Nam			Lưu học sinh Lào			$\bar{X}$	MD
	$\bar{X}$	ĐLC	MD	$\bar{X}$	ĐLC	MD	$\bar{X}$	ĐLC	MD		
Yếu tố chủ quan											
1. Nhận thức và năng lực quản lý ký túc xá của đội ngũ cán bộ, viên chức	3.73	0.46	4	3.64	0.72	4	3.46	0.59	4	3.61	4
2. Nhận thức và năng lực tự quản của sinh viên	3.87	0.35	4	3.73	0.57	4	3.67	0.45	4	3.77	4
3. Sự phối hợp của các đơn vị, đoàn thể trong và ngoài trường	3.43	0.53	4	3.30	0.84	4	3.44	0.51	4	3.39	4
Yếu tố khách quan											
1. Cơ sở vật chất và các dịch vụ tiện ích cho sinh viên	3.13	0.52	3	3.03	0.85	3	3.18	0.55	3	3.11	3
2. Tình hình an ninh, trật tự ở địa phương	3.07	0.59	3	3.19	0.82	3	3.17	0.63	3	3.14	3
3. Công tác đảm bảo an ninh trật tự, phòng chống tội phạm và tệ nạn xã hội ở địa phương	3.13	0.64	3	3.18	0.71	3	3.16	0.58	3	3.16	3

Kết quả khảo sát cho thấy mức độ ảnh hưởng của các yếu tố đến công tác đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá đã được các

nhóm khách thể đánh giá tương đối đồng đều, điểm trung bình dao động từ $3.31 \leq \bar{X} \leq 3.77$.

Trong đó, các 6 yếu tố thì 3 yếu tố chủ quan được đánh giá ở mức độ 4 (Rất ảnh hưởng), đó là: “*Nhận thức và năng lực tự quản của sinh viên*”, “*Nhận thức và năng lực quản lý kỷ túc xá của đội ngũ cán bộ, viên chức*”, “*Sự phối hợp của các đơn vị, đoàn thể trong và ngoài trường*” với điểm trung bình lần lượt là $\bar{X}=3.77$, $\bar{X}=3.61$, $\bar{X}=3.39$. Các yếu tố khách quan được đánh giá ở mức độ 3 (Ảnh hưởng), đó là: “*Công tác đảm bảo an ninh trật tự, phòng chống tội phạm và tệ nạn xã hội ở địa phương*”, “*Tình hình an ninh, trật tự ở địa phương*”, “*Cơ sở vật chất và các dịch vụ tiện ích cho sinh viên*” với điểm trung bình lần lượt là $\bar{X}=3.77$, $\bar{X}=3.61$, $\bar{X}=3.39$.

Phân tích kết quả ở bảng số liệu cho thấy:

Nhóm các yếu tố chủ quan ảnh hưởng lớn đến công tác đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá. Vì vậy, để nâng cao hiệu quả công tác đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá, các chủ thể quản lý cần tăng cường nội dung, hình thức tuyên truyền về công tác an toàn về an ninh trật tự; chú trọng giáo dục ý thức và lối sống theo pháp luật cho viên chức, người lao động và sinh viên, vai trò, quyền lợi và trách nhiệm của công dân; tuyên truyền những mô hình, điển hình tiên tiến trong đấu tranh phòng, chống tội phạm, xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc.

Các yếu tố khách quan cũng tác động không nhỏ đến công tác đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá. Vì vậy, trong quá trình thực hiện các nhiệm vụ đảm bảo đảm bảo an ninh, trật tự ở ký túc xá cần phải xây dựng được sự phối hợp với các đơn vị đóng trên

địa bàn để tăng cường công tác quản lý sinh viên và đảm bảo an ninh trật tự.

2.2.3. Đánh giá chung

Thứ nhất, ký túc xá sinh viên đã tiến hành tổ chức và phục vụ các hoạt động của sinh viên với mục đích giúp sinh viên nội trú có ý thức trách nhiệm với nơi cư trú, biết giữ gìn tài sản cá nhân, tập thể, giữ gìn nơi ở sạch sẽ, biết sống hòa đồng trong tập thể. Trên cơ sở tổ chức các hoạt động phong trào như: phong trào sinh viên tự quản, phòng ở tự quản, an ninh trật tự, phòng cháy chữa cháy, phong trào tự học, xây dựng quỹ sinh viên nghèo vượt khó, các câu lạc bộ... Ký túc xá đã xây dựng thành công một môi trường sống và học tập nề nếp, kỉ luật, lành mạnh; góp phần nâng cao đời sống tinh thần, giáo dục về chính trị, tư tưởng cho sinh viên, giúp họ rèn luyện các kỹ năng... Vào đầu mỗi năm học, Ban Quản lý ký túc xá tổ chức các cuộc họp với tất cả sinh viên mới vào ký túc xá để phổ biến các nội quy, quy định và những lưu ý trong khu nội trú. Ngoài ra, khuôn viên ký túc xá còn có các bảng nội quy đặt tại cầu thang lên xuống và trước phòng ở của sinh viên.

Thứ hai, thành lập đội “Tự quản sinh viên” vào đầu mỗi năm học, gồm 10 sinh viên, là những sinh viên nhanh nhẹn, nhiệt tình, phối hợp với Ban Quản lý ký túc xá thực hiện nhiệm vụ hỗ trợ tổ bảo vệ, đảm bảo an ninh trật tự trong khuôn viên ký túc xá.

Thứ ba, Ban Quản lý ký túc xá thường xuyên kiểm tra về tổ chức nội vụ phòng ở, việc sắp xếp đồ đạc trong phòng, vệ sinh phòng ở, vệ sinh lối đi, nhằm mục đích giúp sinh viên có lối sống ngăn nắp, tác phong

nhANH NHẸN, BIẾT GIỮ GÌN VỆ SINH chung. Ban Quản lý ký túc xá phối hợp với đội “Tự quản sinh viên” mỗi tháng 01 lần tổ chức chấm điểm các phòng ở, làm cơ sở để đánh giá danh hiệu phòng tự quản trong năm.

Thứ tư, ký túc xá nơi có tình hình an ninh trật tự tương đối tốt, ít có hiện tượng trộm cắp, đánh nhau gây rối trật tự, sử dụng các thiết bị về điện trái quy định, đi ra ngoài và về sau 23h đêm... Sinh viên ở ký túc xá đã tuân thủ theo những nội quy, quy định của Ban Quản lý ký túc xá. Nếu vi phạm, tùy vào mức độ sẽ xử lý theo những quy định đã ban hành. Ngoài đội ngũ cán bộ quản lý làm việc theo giờ hành chính, để đảm bảo luôn có người theo dõi, giám sát các hoạt động ở ký túc xá, Ban Quản lý ký túc xá đã linh hoạt phân công cán bộ trực an ninh vào ban đêm để xử lý các tình huống mất an ninh trật tự trong ký túc xá có thể xảy ra. Hiện nay, Ban Quản lý ký túc xá có 4 người, phân công làm nhiệm vụ theo ca và có trách nhiệm đảm bảo an ninh trật tự ký túc xá 24/24 giờ hàng ngày, kiểm soát và giải quyết tất cả các vấn đề liên quan đến an ninh trật tự trong ký túc xá. Đội “Tự quản sinh viên” được phân công phối hợp hỗ trợ tổ bảo vệ trong công tác đảm bảo an ninh trật tự ký túc xá, cùng tổ bảo vệ tuần tra, trực cổng, giải quyết những vi phạm của sinh viên về thực hiện nội quy, quy định ở ký túc xá, ngăn chặn và giải quyết những đối tượng bên ngoài vào ký túc xá gây mất an ninh trật tự. Bên cạnh đó, đội ngũ này còn cung cấp những nguồn tin quan trọng về những thay đổi, biến động liên quan đến tư tưởng chính trị trong sinh viên giúp Ban Quản lý ký túc xá nắm được thông tin để có

kế hoạch kịp thời nhằm ngăn chặn những hành vi đáng tiếc có thể xảy ra, góp phần tạo sự bình yên trong ký túc xá.

Thứ năm, Lãnh đạo nhà trường, Phòng Chính trị và Quản lý sinh viên chỉ đạo Ban Quản lý ký túc xá phối hợp chặt chẽ với đơn vị công an địa phương trong công tác đảm bảo an ninh trật tự ký túc xá, mọi đối tượng bên ngoài vào ký túc xá gây mất an ninh trật tự đều được báo để công an địa phương vào phối hợp giải quyết.

Thứ sáu, bên cạnh những mặt tích cực như hăng hái tham gia xây dựng nếp sống văn hóa tại ký túc xá thì vẫn còn một bộ phận nhỏ sinh viên có tư tưởng chạy theo lối sống thực dụng, gây ảnh hưởng không nhỏ đến công tác quản lý sinh viên ở ký túc xá.

Thứ bảy, tòa nhà được xây dựng và đưa vào sử dụng trong thời gian dài đã xuống cấp, hệ thống điện chỉ đảm bảo cho chiếu sáng và quạt, hệ thống thoát nước chậm mỗi khi trời mưa, chỗ phơi đồ chật, không thoáng mát, tình trạng ẩm mốc... đã ảnh hưởng đến sinh hoạt của sinh viên.

2.3. Giải pháp bảo đảm an ninh, trật tự và xây dựng mô hình “Tự quản sinh viên” trong ký túc xá

Để bảo đảm an, trật tự trong ký túc xá trong thời gian tới, chúng tôi đề xuất một số giải pháp sau:

Thứ nhất: Nâng cao nhận thức cho sinh viên về tầm quan trọng của việc giữ gìn an ninh trật tự trong ký túc xá

Nhà trường phải chú trọng công tác tuyên truyền giáo dục tư tưởng chính trị cho cán bộ và sinh viên chấp hành tốt đường lối chủ trương chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước, Nội quy ký túc xá của

Nhà trường; có quan điểm lập trường chính trị vững vàng. Luôn tuyên truyền đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước đến với mọi người và động viên mọi người tham gia thực hiện.

Phát huy tính dân chủ trong công tác quản lý sinh viên như: tổ chức đối thoại với sinh viên trong ký túc xá để lấy ý kiến đóng góp về phương thức quản lý và phục vụ; tiếp thu ý kiến phản hồi của sinh viên về các hoạt động ở ký túc xá thông qua hội nghị dân chủ sinh viên cấp khoa, cấp trường; các trạng mạng xã hội; trao đổi trực tiếp ... để tìm hiểu rõ những tâm tư nguyện vọng và qua đó tìm những biện pháp khắc phục những hạn chế tồn tại, giải quyết dứt điểm nhanh chóng những yêu cầu và nguyện vọng của sinh viên.

Thứ hai, tạo môi trường tự rèn luyện cho sinh viên

Sinh viên là đội ngũ trí thức trẻ, có nhiều điều kiện tiếp cận những kiến thức mới, những thông tin về khoa học kỹ thuật, văn hóa, kinh tế - xã hội, chính trị; có nhu cầu đa dạng và ngày càng đòi hỏi cao về phương tiện, điều kiện sống, học tập, khẳng định vị trí sinh viên trong xã hội; khả năng tự đánh giá, lòng tự trọng, tự tin phát triển mạnh mẽ; trình độ phát triển nhận thức tư duy cao, tư duy lý luận hình thành; năng động, sáng tạo trong các hoạt động trí óc và các hoạt động rèn luyện. Mà ký túc xá sinh viên là một ngôi nhà chung của nhiều sinh viên. Vì vậy, giáo dục tư tưởng, chính trị như thế nào cho phù hợp và hiệu quả. Cho nên, Phòng Chính trị và Quản lý sinh viên, Ban Quản lý ký túc xá cần xác định mục tiêu “Xây dựng ký túc xá không chỉ là nơi ở

mà còn là nơi tự rèn luyện của sinh viên”. Ban Quản lý ký túc xá cần tham mưu và cùng nhà trường tạo môi trường, tạo nền móng để sinh viên tự giáo dục, tự hoàn thiện bản thân theo hướng tích cực, tạo cho cuộc sống sinh viên có những đặc trưng riêng.

Thứ ba, đổi mới công tác quản lý, xây dựng đội ngũ cán bộ, viên chức, nhân viên phục vụ

Song song với việc làm tốt các lĩnh vực phục vụ ăn ở, cung cấp điện nước, vệ sinh môi trường, an ninh trật tự, Nhà trường, Phòng Chính trị và Quản lý sinh viên cần chú trọng xây dựng môi trường sống mang tính nhân văn. Vì vậy, việc đổi mới công tác quản lý, tăng cường các hoạt động hỗ trợ sẽ giúp cho sinh viên tin tưởng và gắn bó với ký túc xá. Ban Quản lý ký túc xá cần có nhiều biện pháp hỗ trợ, hướng dẫn để sinh viên có trách nhiệm với nơi cư trú, biết giữ gìn tài sản cá nhân, tập thể, giữ gìn vệ sinh nơi ở và biết sống hòa đồng tập thể. Ban Quản lý ký túc xá cần tổ chức nhiều hoạt động phong trào như: phong trào sinh viên tự quản, văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao, an ninh trật tự, phòng chống cháy nổ, dịch bệnh; phong trào tự học, các câu lạc bộ,...

Nhà trường đã chỉ đạo Phòng Chính trị và Quản lý sinh viên tích cực hoàn thiện các quy định về lề lối làm việc, sắp xếp cán bộ, nhân viên theo vị trí việc làm, đánh giá và đề nghị trả lương theo khối lượng và chất lượng công việc. Hoàn thiện nội quy về ở nội trú cho phù hợp với nhiệm vụ của nhà trường theo từng năm học nhằm tạo môi trường thuận lợi cho sinh hoạt và hỗ trợ tốt nhất cho việc tự học của sinh viên, đồng

thời cũng tạo ra những chuẩn mực cho công tác quản lý.

Nhà trường, Ban Quản lý ký túc xá xác định sinh viên là đối tượng phục vụ và ký túc xá không chỉ là nơi ở mà còn là nơi tự rèn luyện, nơi sinh viên được mở rộng hơn trong giao lưu văn hóa, trong các hoạt động cộng đồng. Để xây dựng nếp sống mới, có văn hoá, tri thức, ký túc xá xanh, sạch, đẹp, an toàn thì vai trò của người cán bộ quản lý ký túc xá cũng rất quan trọng. Vì vậy, cán bộ phải vừa là thầy định hướng cho sinh viên cách sống tập thể, sống có tình, có nghĩa, văn hoá, văn minh, vừa là người truyền cho sinh viên nhiều kỹ năng sống nhất, vừa là người bạn cùng chia sẻ, giúp đỡ, hỗ trợ sinh viên khi các em gặp khó khăn trong cuộc sống. Ban Quản lý ký túc xá cần phải xác định rõ trách nhiệm của người làm công tác quản lý và phục vụ, kiên quyết khắc phục tình trạng quản lý theo phương thức áp đặt, một chiều, luôn hiểu và cảm thông sâu sắc với sinh viên.

Nhà trường cần chỉ đạo Phòng Chính trị và Quản lý sinh viên tổ chức đối thoại trực tiếp và triển khai lấy ý kiến phản hồi về công tác quản lý, các hoạt động dịch vụ - phục vụ, tinh thần thái độ làm việc của cán bộ... để kịp thời nắm bắt tư tưởng sinh viên và điều chỉnh các hoạt động của ký túc xá. Đối với những vấn đề nhạy cảm, những vấn đề về công nghệ mà sinh viên đặc biệt quan tâm, Phòng Chính trị và Quản lý sinh viên, Ban Quản lý ký túc xá cần tổ chức thăm dò, điều tra, khảo sát trên diện rộng để nghe ý kiến sinh viên trước khi triển khai thực hiện.

Phòng Chính trị và Quản lý sinh viên, Ban Quản lý ký túc xá cần phối hợp với

Đoàn thanh viên, Hội sinh viên tạo ra các sân chơi bổ ích các cuộc thi viết có chủ đề dành cho các đối tượng sinh viên nói chung và sinh viên ở ký túc xá nói riêng như: “Sinh viên nội trú với phong trào xanh, sạch, đẹp”, “Sinh viên nội trú với phòng chống tệ nạn xã hội”, “Thi phòng ở kiểu mẫu’... Đây là diễn đàn để sinh viên bày tỏ những quan điểm, nguyện vọng của mình đối với nhà trường và xã hội, làm thay đổi ý thức làm chủ, trách nhiệm của sinh viên trong việc xây dựng môi trường sống ở ký túc xá an toàn, lành mạnh.

Ký túc xá là nơi có nguy cơ trộm cắp tài sản và thường có những diễn biến phức tạp, gây bức xúc, ảnh hưởng đến cuộc sống của sinh viên. Tài sản của sinh viên bị mất trộm thường là áo quần, đồ dùng cá nhân, điện thoại, máy tính xách tay, tiền... Nguyên nhân phần lớn là do các em lơ là mất cảnh giác, không khóa cửa khi đi ra ngoài, do sinh viên để xe không đúng nơi quy định và không trông coi, tạo cơ hội cho kẻ gian ra tay. ... Để phòng tránh tình trạng này, Ban Quản lý ký túc xá cần phải phổ biến các nội quy sinh hoạt trong ký túc xá cũng như tuyên truyền, vận động sinh viên nâng cao ý thức tự bảo vệ tài sản, đề phòng kẻ gian; phát thanh thông báo để nhắc nhở giúp sinh viên chủ động phòng ngừa. Bên cạnh đó, Ban Quản lý ký túc xá cần chú trọng kiểm soát chặt chẽ người và thời gian ra vào ký túc xá, nhằm phát hiện kịp thời những trường hợp kẻ gian từ bên ngoài trà trộn vào lấy trộm tài sản.

Thứ tư, xây dựng mô hình đội “Tự quản sinh viên” trong ký túc xá

Ký túc xá là nơi ở của nhiều đối tượng

(giảng viên, sinh viên, lưu học sinh Lào, cán bộ ở các quốc gia khác đến học tập nghiên cứu, giảng viên thỉnh giảng...) và số lượng có sự giao động, không ổn định. Vì vậy, diễn biến khá phức tạp và khó kiểm soát. Nhiều đối tượng ngoài xã hội đã lợi dụng trà trộn, ra vào trộm cắp tài sản của sinh viên. Ngoài ra, còn có một bộ phận nhỏ sinh viên ở ký túc không chấp hành nội quy như: Tổ chức nấu ăn tại ký túc dễ gây nguy cơ chập điện, cháy nổ; uống rượu, bia, đánh bài, sinh hoạt quá giờ quy định, đánh nhau gây mất trật tự an toàn xã hội.... Ngoài giờ học, không ít sinh viên hoàn cảnh kinh tế khó khăn phải đi làm thêm để trang trải chi tiêu, một số sinh viên nội trú thiếu sự quản lý của gia đình, nhà trường, thiếu ý thức tu dưỡng bị lôi kéo vào các tệ nạn xã hội.... Những vấn đề này đã ảnh hưởng trực tiếp đến tình hình an ninh trật tự, công tác dạy và học của Nhà trường. Do đó, xây dựng và triển khai mô hình đội “Tự quản sinh viên” là một trong những biện pháp mang lại hiệu quả rất đáng kể nhằm đưa các hoạt động của ký túc xá đi vào nề nếp. Đội “Tự quản sinh viên” sẽ là cánh tay đắc lực hỗ trợ, phối hợp với Ban Quản lý ký túc xá làm tốt công tác tuyên truyền, vận động sinh viên chấp hành tốt chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, thực hiện nghiêm chỉnh các nội quy, quy định của Nhà trường. Đồng thời, đội “Tự quản sinh viên” sẽ cùng với Ban Quản lý ký túc xá tổ chức tuần tra thường xuyên, nhằm phát hiện, xử lý kịp thời những vi phạm của sinh viên như: các hoạt động vi phạm về nội quy, quy định vệ sinh ăn ở, tổ chức nấu ăn trong khu nội trú vi phạm an toàn phòng cháy chữa cháy, các

trường hợp tổ chức sinh nhật, liên hoan... quá giờ quy định, lưu sinh viên nước ngoài, tổ chức uống rượu nhân các ngày lễ, ngày kỷ niệm của dân tộc quá khuyaCác trường hợp cố tình vi phạm đều được đội “Tự quản sinh viên” sẽ phát hiện kịp thời và báo cáo Ban Quản lý ký túc xá để có biện pháp xử lý kịp thời.

Để giúp đội “Tự quản sinh viên” hoạt động có hiệu quả, Nhà trường, Phòng Chính trị và Quản lý sinh viên cần chú trọng công tác đầu tư cơ sở vật chất, bảo quản, sửa chữa trang thiết bị. Đồng thời, tổ chức khen thưởng kịp thời đối với những thành viên tích cực, cộng điểm thi đua hàng năm vào kết quả rèn luyện... từ đó khuyến khích các thành viên tích cực hoạt động, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

Thứ năm, đẩy mạnh việc phối hợp với các đơn vị, đoàn thể trong và ngoài trường nhằm nâng cao chất lượng công tác quản lý nội trú và hỗ trợ sinh viên thực hiện tốt vai trò tự quản

Việc phối hợp với các đơn vị, đoàn thể trong và ngoài trường là một nội dung quan trọng trong công tác quản lý sinh viên nói chung và sinh viên nội trú nói riêng. Vì vậy, Phòng Chính trị và Quản lý sinh viên, Ban Quản lý ký túc xá cần:

- Chủ động phối hợp chặt chẽ giữa các đơn vị trong trường, các tổ chức đoàn hội và chính quyền địa phương nhằm giải quyết các vấn đề liên quan đến an ninh trật tự, vệ sinh môi trường, cung cấp điện nước, vệ sinh phòng dịch, đặc biệt là công tác đảm bảo an toàn, phòng chống cháy nổ,... trực tiếp góp phần vào sự ổn định của khu ký túc xá sinh viên. Phòng Chính trị và Quản lý

sinh viên, Ban Quản lý cần tham mưu cho Lãnh đạo nhà trường trong việc xây dựng các quy chế và ký cam kết các văn bản phối hợp với cơ quan công an các cấp trên địa bàn nơi trường đóng nhằm xây dựng mô hình ký túc xá sinh viên an toàn, văn minh, không có tội phạm và tệ nạn xã hội.

- Phối kết hợp với Phòng Quản trị, các khoa và giảng viên chủ nhiệm để quản lý sinh viên trong ký túc xá.

- Tổ chức các nhóm tự quản của đơn vị là từng phòng ở, từng tầng.

- Kết hợp chặt chẽ với Đoàn thanh niên, Hội Sinh viên để chỉ đạo đội “Thanh niên xung kích” phối hợp với đội “Tự quản sinh viên” và cùng với Ban Quản lý ký túc xá tham gia hoạt động kiểm tra nhắc nhở nề nếp, chấp hành nội quy, quy chế và tổ chức hoạt động tự quản trong sinh viên, thường xuyên phát tin nêu gương người tốt, việc tốt, tuyên truyền về chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nội quy, Quy định của Nhà trường và tình hình an ninh, trật tự trong ký túc xá.

- Kết hợp với Phòng Khoa học công nghệ và Đối ngoại (đơn vị quản lý lưu học sinh Lào...) và các khoa thường xuyên giúp đỡ, động viên các em học tập, tham gia các hoạt động trong ký túc xá, qua đó kịp thời nắm bắt tình hình tư tưởng, tập hợp tình đoàn kết của sinh viên các nước.

- Kết hợp với lực lượng bảo vệ tổ chức trực, tuần tra, phát hiện ngăn chặn và xử lý

các vi phạm nội quy, quy chế kịp thời. Trong các ca trực vào ban đêm, cán bộ của đơn vị và lực lượng bảo vệ thường xuyên nắm bắt và trao đổi tình hình để kịp thời ngăn chặn, giải quyết các vụ việc kịp thời.

- Kết hợp với nhân viên y tế trong công tác kiểm tra sức khỏe định kỳ, hướng dẫn về công tác vệ sinh môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm, phòng chống dịch bệnh, chăm sóc sức khỏe ban đầu, công tác bảo hiểm y tế ...

- Kết hợp với Công an địa phương trong công tác đăng ký tạm trú, tạm vắng cho sinh viên; thường xuyên kiểm tra nội trú, phát hiện, ngăn chặn những trường hợp cư trú trái phép trong phòng, những đối tượng khả nghi có ý đồ xấu vào ký túc xá.

3. KẾT LUẬN

Để nâng cao chất lượng giáo dục, bên cạnh việc đổi mới chương trình đào tạo, phương pháp dạy học, đầu tư xây cơ sở vật chất,... việc tạo chỗ ở an toàn, sạch đẹp, các công trình phục vụ học tập, rèn luyện cũng cần được chú trọng. Kết quả nghiên cứu đã phần nào mang lại thông tin tương đối đầy đủ và chi tiết về thực trạng đảm bảo an ninh, trật tự trong ký túc xá ở Trường Đại học Quảng Bình hiện nay, đồng thời giúp phát hiện những mặt mạnh, mặt hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu thực tiễn. Đây là một trong những thông tin cần thiết để chúng tôi đề xuất các giải pháp phù hợp nhằm đảm bảo an ninh, trật tự trong ký túc xá hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI (2013), *Nghị quyết số 29-NQ/TW Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*, Hà Nội.

[2] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2016). *Quy chế công tác sinh viên đối với chương trình đào tạo đại học hệ chính quy*.

[3] Bộ Lao động Thương binh và Xã hội

- (2017). *Quy chế công tác học sinh, sinh viên trong trường Trung cấp, Cao đẳng*.
- [4] Nguyễn Anh Đài (2017). *Quản lý sinh viên nội trú tại ký túc xá Trường đại học Sư phạm thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh hiện nay*, Tạp chí Khoa học giáo dục, số 10-2017.
- [5] Thông tư liên tịch số 06/2015/TTLT/BCA-BGDĐT ngày 28/8/2015 của Bộ Công an và Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, đảm bảo trật tự an toàn xã hội và đấu tranh phòng chống tội phạm, vi phạm pháp luật khác trong ngành Giáo dục.
- [6] Phòng Quản trị, *Báo cáo diện tích, số lượng sinh viên ở ký túc xá*, số 169/BC-QTri, ngày 11 tháng 10 năm 2022.
- [5] Thông tư liên tịch số 06/2015/TTLT/BCA-BGDĐT ngày 28/8/2015 của Bộ Công an

Liên hệ:

ThS. Đỗ Hồng Sâm

Phòng Chính trị - Quản lý sinh viên, Trường Đại học Quảng Bình

Địa chỉ: 18 Nguyễn Văn Linh, Đồng Hới, Quảng Bình

Email: samdhqb@gmail.com

Ngày nhận bài: 6/02/2023

Ngày gửi phản biện: 8/02/2023

Ngày duyệt đăng: 27/10/2023